

Samenvatting en preadvies motie “Gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale partijen”

Indienende gemeente(n): Castricum

Ondersteunende gemeenten: Hollands Kroon

Strekking van de motie:

Landelijke politieke partijen krijgen subsidie vanuit het Rijk, lokale politieke partijen ontvangen niets. Vanuit democratisch oogpunt is het niet meer dan logisch dat alle politieke partijen vanuit de overheid de beschikking krijgen over dezelfde middelen en mogelijkheden. De motie roept het VNG bestuur op om zich positief uit te spreken over de kwestie van structurele gelijke subsidieregelingen voor landelijke en lokale partijen en daarvoor aandacht te vragen bij het kabinet.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

Deze motie ondersteunt de inzet van de VNG. Wij pleiten al jaren voor een gelijk speelveld voor lokale politieke partijen. In gemeenten zijn ruim een derde van de raadsleden afkomstig van een lokale politieke partij en ook in een derde van de colleges zijn lokale politieke partijen vertegenwoordigd. Het is vreemd dat lokale politieke partijen geen toegang hebben tot middelen om bijvoorbeeld kandidaat raadsleden op te leiden in aanloop naar de verkiezingen. Gelijke ondersteuning van alle partijen komt ten goede aan onze democratie.

In 2019 heeft het bestuur van de VNG de opdracht gegeven voor een Expertiseteam lokale politieke partijen. Het advies van dit team, onder de titel ‘Gelijke monniken gelijke kappen; weg met het onderscheid tussen lokale en landelijke politieke partijen’ is door het bestuur overgenomen en vormde een vertrekpunt voor de (hernieuwde) lobby voor een gelijke behandeling van lokale politieke partijen. De VNG constateert dat, in tegenstelling tot een aantal jaar geleden, er bij het Rijk en de Tweede Kamer nu wel het besef is dat er een subsidieregeling dient te komen. Maar de daadwerkelijke uitvoering van de subsidieregeling lijkt nog niet binnen handbereik.

De VNG blijft zich inzetten voor een structurele subsidieregeling voor alle lokale politieke partijen (zowel de afdelingen van landelijke partijen als de lokale partijen). Immers, in het wetsvoorstel waarin de subsidieregeling wordt opgenomen - de Wet op de politieke partijen (Wpp) - wordt wel gesproken over een subsidie voor lokale politieke partijen, maar er is slechts financiering geregeld voor de eerste drie jaar. Deze financiering dient structureel geregeld te worden.

De VNG zet zich nu ook in voor een tijdelijke subsidieregeling. Dit omdat het belangrijk is dat lokale politieke partijen subsidie kunnen aanvragen in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2026. Het wetsvoorstel Wpp is vertraagd. Het voorstel ligt nu voor advies bij de Raad van State, daarna volgt de behandeling door de Kamer.

In het bestuur zijn twee portefeuillehouders actief op dit dossier, samen met een viertal portefeuillehouders in zowel de commissie Raadsleden en Griffiers als in de commissie Bestuur en Veiligheid.